

การจัดการห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ หอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้ว และตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

Value Chain Management Effect to Dormitory Business Success in Koh Kaew and ThaMuang Sub-District Municipal Area, Selaphum District, Roi-Et Province

ศรีสุนันท์ ประเสริฐสังข์¹
Srisunan Prasertsang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการห่วงโซ่คุณค่าและความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง 2) เปรียบเทียบความสำเร็จของธุรกิจหอพักของผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน และ 3) ศึกษาผลกระทบของการจัดการห่วงโซ่คุณค่าต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ประกอบการธุรกิจหอพักเอกชนในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 185 ราย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression Analysis) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ประกอบการธุรกิจหอพักมีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าและความสำเร็จของการประกอบธุรกิจหอพักเอกชนอยู่ในระดับมาก 2) ผู้ประกอบการธุรกิจ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Assistant Professor, Lecturer, Faculty of Business Administration and Accountancy, Roi-Et Rajabhat University

ห้องพักที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความสำเร็จในการทำธุรกิจห้องพักแตกต่างกัน และ 3) ผลกระทบของการจัดการห่วงโซ่คุณค่าต่อความสำเร็จของธุรกิจห้องพักพบว่าการจัดการห่วงโซ่คุณค่าส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จของการจัดการธุรกิจห้องพัก ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวนำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำธุรกิจห้องพักหรือสถานที่พักอื่นๆ ที่ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนบริหารจัดการห้องพักให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความสำเร็จในระยะยาวต่อไป

คำสำคัญ : การจัดการห่วงโซ่คุณค่า, ความสำเร็จของธุรกิจห้องพัก, ธุรกิจห้องพัก

Abstract

The objectives of this research were 1) to study value chain management and the success rate of dormitory businesses in Koh Kaew and Thamuang sub-district municipal area, 2) to compare the success of businesses with different entrepreneurs' education and 3) to study the effect of value chain management on dormitory business successes in KohKaew and ThaMuang sub-district municipal area. The sample was 185 dormitory businesses in Koh Kaew and Thamuang sub-district municipal area. The questionnaire was used for data collection. The statistic used for data analysis included percentage, mean, standard deviation and F-test (One-way ANOVA) and Multiple regression Analysis was employed for hypothesis testing. Sig ($\alpha = .05$) level. The research findings were 1) Overall high level of value chain management and dormitories' business success. 2) The different entrepreneurs' education resulted in different business successes and 3) the effect of value chain management on business success found that the value chain has positive significance on the dormitory business success. These results led to recommendations for dorms and other accommodation to focus on planning management to achieve success in the long run.

Keywords : Value Chain Management, Dormitories' Business Success, and Dormitory Business

บทนำ

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจ และการขยายตัวขององค์กรต่างๆ มากขึ้น สถาบันการศึกษาเป็นอีกหนึ่งองค์กรที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตบุคลากรป้อนตลาดแรงงานโดยเฉพาะเมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทำให้สถาบันการศึกษาต้องปรับและขยายกรอบสาขาวิชาในการศึกษามากขึ้นเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจให้กับธุรกิจ การขยายตัวของสถาบันการศึกษาดังกล่าวทำให้เกิดการเจริญเติบโตของธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะธุรกิจหอพักเอกชนซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของนักศึกษาในสถาบันการศึกษา

ธุรกิจหอพักเอกชนเป็นธุรกิจที่มีแนวโน้มการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหอพักเอกชนที่อยู่บริเวณรอบๆ มหาวิทยาลัยเนื่องจากหอพักในมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอสำหรับรองรับนักศึกษาที่มีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้เกิดการแข่งขันที่เข้มข้นมากขึ้นในกลุ่มของธุรกิจหอพักเอกชน โดยมีการนำเอากลยุทธ์ต่างๆ เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้มีความหลากหลายทั้งด้านการบริการ การตลาด สภาพแวดล้อมที่พัก รวมถึงความสะดวกสบายในการพักอาศัยในหอพักเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาอย่างไรก็ตามโดยปกติลักษณะของหอพักมีรูปแบบ องค์กรประกอบคล้ายๆ กัน ดังนั้นถ้าจะทำให้องค์กรสามารถสร้างความได้เปรียบและแข่งขันกับคู่แข่งได้นั้นองค์กรต้องแสวงหากลยุทธ์ วิธีการ หรือรูปแบบการบริหารจัดการใหม่ๆ ที่หลากหลายเข้ามาช่วยดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคทั้งด้านการตลาด การบริการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและความสะดวกสบาย รวมถึงทำเลที่ตั้งของหอพักที่จะต้องมีความแตกต่าง โดดเด่น ความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ในหอพัก (Nuchaium, Jutamach & LublertLob, Thitapa., 2011)

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) เป็นการวิเคราะห์กิจกรรมของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ภายในองค์กรโดยการวิเคราะห์ความพร้อมของทรัพยากรภายในที่สามารถนำมาสร้างเป็นกลยุทธ์ในการแข่งขันที่เหนือกว่าให้กับองค์กร ห่วงโซ่คุณค่าหมายถึงกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับปัจจัยการผลิต ซึ่งกิจกรรมคุณค่านี้จะเชื่อมโยงเรียงกันเป็นโซ่ตั้งแต่กระบวนการแรกจนถึง

สิ้นสุดที่การสนองตอบความต้องการของลูกค้า โดยกิจกรรมของห่วงโซ่คุณค่าจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมพื้นฐาน (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Supporting Activities) กิจกรรมพื้นฐานเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างประโยชน์และส่งมอบคุณลักษณะทางกายภาพของสินค้าไปยังผู้บริโภคโดยตรง ได้แก่ การขนส่งขาเข้า การปฏิบัติการ การขนส่งขาออก การตลาดและการขาย และการบริการ ส่วนกิจกรรมสนับสนุน เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมให้กิจกรรมหลักสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยีและการจัดหาทรัพยากร (EksirichaiKul, Natthapadh., 2013; Theepapal, Phiboon., 2008) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าจะช่วยให้องค์กรสามารถสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน ไมเคิล อี พอร์เตอร์ ได้อธิบายให้เห็นถึงวิธีการสร้างคุณค่าขององค์กรผ่านกลยุทธ์ทั้งการเป็นผู้นำต้นทุนต่ำ (Cost Leadership) และการสร้างความแตกต่าง (Differentiation) โดยองค์กรต้องเชื่อมโยงคุณค่าต่างๆ ในกระบวนการผลิตหรือการดำเนินงานให้มีความสัมพันธ์กันคล้ายลูกโซ่แบบต่อเนื่อง ซึ่งองค์กรต้องวิเคราะห์ว่ากิจกรรมใดมีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุดเพื่อวางแผนให้เกิดความแข็งแกร่งในการสร้างคุณค่าที่โดดเด่นขององค์กร

แนวคิดการจัดการห่วงโซ่คุณค่าในปัจจุบันได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาการผลิตในอุตสาหกรรมต่างๆ ที่หลากหลายทั้งในอุตสาหกรรมภาคการผลิต เช่น บริษัท นิสสัน และโตโยต้า มอเตอร์ ได้นำแนวคิดห่วงโซ่คุณค่ามาเพิ่มศักยภาพเพื่อเชื่อมโยงไปยังคู่ค้าและลูกค้า (K Connect, 2010 : Online) รวมทั้งอุตสาหกรรมบริการก็ได้้นำการจัดการห่วงโซ่คุณค่าเข้ามาใช้เพื่อสร้างความได้เปรียบและความสำเร็จให้กับธุรกิจ ซึ่งจากงานวิจัยที่ผ่านมาได้นำเสนอให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของกิจกรรมห่วงโซ่คุณค่าต่อความสำเร็จของธุรกิจบริการ โดยได้นำองค์ประกอบบางตัวของห่วงโซ่คุณค่าไปใช้ในการบริหารจัดการ เช่น ผลการวิจัยของ Dongjai, Jintana (2015) ค้นพบว่า การจัดการห่วงโซ่คุณค่าด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการบริการที่หลากหลายสามารถสร้างความสำเร็จให้กับผู้บริโภคได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuanchom, Jirat & Popichit, Nongluck., (2014); EksirichaiKul, Natthapadh., (2013); Wangbenmad, Chutima., & BinduLeam, Thanatcha., (2014) ได้อธิบายว่ากลยุทธ์ที่มีบทบาท

สำคัญในการสร้างความสำเร็จให้กับธุรกิจทุกประเภท เช่น ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจจัดเลี้ยง และธุรกิจขนากกลางและขนาดย่อมนั้นผู้ประกอบการต้องสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันจากทรัพยากรภายในหรือที่เรียกว่าการจัดการห่วงโซ่คุณค่า ได้แก่ การจัดการด้านการตลาด ด้านปฏิบัติการ ด้านการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์และการส่งมอบคุณค่าการบริการที่ดีให้กับผู้บริโภค และสร้างความสำเร็จให้กับธุรกิจ

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น นำมาสู่ประเด็นในการทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากธุรกิจหอพักในเขตสองตำบลมีสถิติการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการหอพักจากปี 2558-2559 จำนวน 30 ราย และในบริบทที่ทั้งสองตำบลอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดที่มีนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความต้องการหอพักเพิ่มขึ้นตามไปด้วยธุรกิจหอพักจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้วยการสร้างคุณค่าที่เชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ ไปสู่ลูกค้า ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนากลยุทธ์ของธุรกิจหอพักด้วยการนำกระบวนการจัดการห่วงโซ่คุณค่า ตามแนวคิดของไมเคิล อี. พอร์เตอร์ (Theepapal, Phiboon., 2008) โดยเน้นที่กิจกรรมหลักที่สามารถเชื่อมโยงห่วงโซ่คุณค่า ได้แก่ 1) ด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ 2) ด้านการปฏิบัติการ 3) ด้านการตลาด และ 4) ด้านการบริการ เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจหอพักได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเพื่อความสำเร็จที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

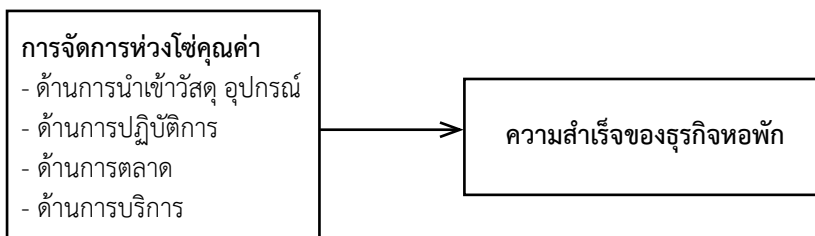
1. เพื่อศึกษาการจัดการห่วงโซ่คุณค่าและความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จของธุรกิจหอพักที่ผู้ประกอบการมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน
3. ศึกษาผลกระทบของการจัดการห่วงโซ่คุณค่าต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ประกอบการธุรกิจหอพักที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความสำเร็จในการบริหารหอพักแตกต่างกัน

2. องค์ประกอบของการจัดการห่วงโซ่คุณค่าทั้ง 4 ด้าน ส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytic Research) โดยกำหนดแนวทางการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้การศึกษาคั้งนี้คือผู้ประกอบการธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วงจำนวน 340 ราย (Thamuang Sub-district municipal, 2016) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Krejcie & Morgan (1970) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 185 รายเทศบาลตำบลท่าม่วงจำนวน 30 คน เทศบาลเกาะแก้วจำนวน 155 คน ใช้การเลือกตัวอย่างเก็บข้อมูลแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างโดยยึดกรอบแนวคิดกิจกรรมหลักของห่วงโซ่คุณค่า (Primary Activity) ทั้งหมด 4 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ 2) ด้านการปฏิบัติการ 3) ด้านการตลาด และ 4) ด้านการบริการ สำหรับการวัดความสำเร็จ ใช้กรอบแนวคิดตาม Balance Scorecard ซึ่งนำมาใช้เพียง 3 ด้านที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหอพัก คือ ด้านการเงิน ความพึงพอใจของลูกค้า และด้านการพัฒนากระบวนการดำเนินงาน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบล
เกาะแก้วและตำบลท่าม่วง เป็นลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการจัดการห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจหอพัก
ได้แก่ ด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ ด้านปฏิบัติการด้านการตลาดและด้านการบริการ
โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales)
5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสำเร็จของธุรกิจหอพัก โดยใช้แบบสอบถาม
ชนิดมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Rating Scales) 5 ระดับ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง
โดยเดินทางไปยังที่ตั้งของธุรกิจ สามารถเก็บคืนแบบสอบถามได้ครบ 185 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล แจกแจงตามรายละเอียดดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา
(Descriptive Statistics) ซึ่งใช้ค่าสถิติ ร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่คุณค่าและความสำเร็จของธุรกิจ ใช้ค่าเฉลี่ย
(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการธุรกิจหอพักกับความสำเร็จ
ของธุรกิจหอพักใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA Analysis)

4.4 การวิเคราะห์ผลกระทบของการจัดการห่วงโซ่คุณค่าต่อความสำเร็จ
ของธุรกิจหอพักใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression Analysis)
กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการศึกษา

จากการวิจัยเรื่องการจัดการห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพัก
ในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ
64.90 เป็นเพศชาย จำนวน 65 คนคิดเป็นร้อยละ 35.10 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง
41-50 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน
42 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 และอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ

17.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี 98 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 ระดับอนุปริญญา/ปวส.จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 ระดับประถมศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 และระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

2. ความคิดเห็นการจัดการห่วงโซ่คุณค่าและความสำเร็จของธุรกิจหอพัก การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการห่วงโซ่คุณค่าพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วงมีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการปฏิบัติการ ($\bar{X} = 4.45$) ด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.44$) และด้านการบริการ ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของธุรกิจหอพักพบว่า ผู้ประกอบธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วงมีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$)

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษากับความสำเร็จของผู้ประกอบธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วงอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ประกอบการกับความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วงอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	8.351	4	2.088	5.933	<.001**
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	63.337	180	0.352		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ประกอบการกับความสำเร็จของธุรกิจหอพัก พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < .001$) ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ LSD ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของความสำเร็จของธุรกิจหอพักของผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันพบว่า ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความสำเร็จแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ ($p < .001$) โดยผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทจะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.85$) แตกต่างจากระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.46$) และระดับประถมศึกษา ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์การจัดการห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพัก แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยระหว่างการจัดการห่วงโซ่คุณค่ากับความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง

การจัดการห่วงโซ่	B	Standard Error	Beta	t	p-value
ด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์	0.575	0.083	0.459	6.953	<.001**
ด้านการปฏิบัติการ	0.162	0.082	0.127	1.976	.049*
ด้านการตลาด	0.141	0.064	0.119	2.195	0.029*
ด้านการบริการ	0.258	0.075	0.216	3.428	0.001**
F = 59.288	R = 0.751	R ² = 0.564	Adj. R ² = 0.554		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการห่วงโซ่คุณค่าทุกด้านส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพัก โดยด้านการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริการ มีนัยสำคัญ ($p < .001$) ส่วนด้านการปฏิบัติการและด้านการตลาดมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .049$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.751 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และค่าอำนาจการทำนาย $R^2 = 0.554$ ซึ่งหมายความว่า การจัดการห่วงโซ่คุณค่าด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการตลาด และด้านการบริการเป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการประกอบธุรกิจหอพักได้ร้อยละ 55.40

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการศึกษาการจัดการห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้ประกอบธุรกิจหอพักมีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าและระดับความสำเร็จของธุรกิจหอพักในระดับมาก โดยผู้ประกอบการมีการจัดการด้านปฏิบัติการมากที่สุดซึ่งอาจเกิดขึ้นเนื่องจากลักษณะของธุรกิจหอพักในปัจจุบันมุ่งแข่งขันกันด้วยการปฏิบัติ และเอาใจใส่ใจในความเป็นอยู่ของผู้พักอาศัย เช่น การดูแลความสะอาด การซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Theetanapat, Sunisa. & Pasunon, Prosopchai (2015) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่าหอพักเอกชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์พบว่าผู้เข้าพักส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับลักษณะของหอพัก กระบวนการสร้างและนำเสนอลักษณะกายภาพภายนอกที่มองเห็นและกระบวนการในการให้บริการในระดับมาก ซึ่งนั่นหมายถึงผู้ประกอบการหอพักต้องให้ความสำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับสภาพต่างๆ ที่เป็นสิ่งที่จับต้องได้ เช่น ระบบของการบริการ วัสดุอุปกรณ์ นอกจากนี้จากงานวิจัยของ Apirakkan, Warunya., Thongbai, Kingporn., & Isibhaikun, Rane (2013) ทำการวิจัยการจัดการธุรกิจหอพักในจังหวัดราชบุรี พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพักในระดับมากคือการให้ความสำคัญกับการสังเกตการปฏิบัติงานธุรกิจหอพัก นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการธุรกิจหอพักในจังหวัดราชบุรีว่าหอพักควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบน้ำที่ดี ระบบอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ จะช่วยให้ธุรกิจสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้พักและเกิดความสำเร็จของธุรกิจได้

2. ผลการเปรียบเทียบความสำเร็จของธุรกิจหอพักจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความสำเร็จในธุรกิจหอพักแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เนื่องจากการบริหารธุรกิจในปัจจุบันผู้ประกอบการต้องมียุทธศาสตร์ความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเบื้องต้นเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนบริหารจัดการธุรกิจ โดยเฉพาะการจัดการเกี่ยวกับการปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับรวมถึงการวางแผนการตลาดที่สามารถดึงดูดความสนใจจากลูกค้าและสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ Haiputanaphant, Pataraporn & Isibhaikun, Rane (2011) ได้ทำการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจโรงแรมบูติคขนาดเล็กพบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารและทักษะในการบริหารของผู้ประกอบการมีความสำคัญในระดับมากต่อความสำเร็จของธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่อำนาจ

ในการตัดสินใจทุกอย่างรวมอยู่ที่เจ้าของธุรกิจ ดังนั้นผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจวางแผนธุรกิจให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

3. ผลการพยากรณ์ความสำเร็จของธุรกิจหอพักจากการจัดการห่วงโซ่คุณค่าทุกด้านมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความสำเร็จของธุรกิจหอพัก โดยเฉพาะด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ มีบทบาทสำคัญในการบริหารธุรกิจหอพักซึ่งผลที่เกิดขึ้นมีความเป็นไปได้เนื่องจากในปัจจุบันสิ่งที่ดึงดูดใจในการเข้าพักของผู้พักอาศัยจะดูที่ความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นรูปธรรมเป็นหลัก เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในห้อง วัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยให้การใช้ชีวิตในหอพักมีความสะดวกมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการจัดการห่วงโซ่คุณค่าของ Morgan, Darlye. W. (1970) (อ้างถึงใน K Connect, 2010 : Online) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการเชื่อมโยงคุณค่ากิจกรรมหลักขององค์กรจะช่วยเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันให้กับธุรกิจและนำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Apirakkan, Warunya., Thongbai, Kingporn., & Isibhaikun, Rane (2013) ทำการวิจัยการจัดการธุรกิจหอพักในจังหวัดราชบุรี พบว่าการจัดการธุรกิจหอพักโดยเฉพาะด้านการจัดปัจจัยพื้นฐานในหอพักและด้านการกำหนดมาตรฐานธุรกิจหอพักส่งผลต่อความสำเร็จในการให้บริการหอพัก และสอดคล้องกับ Dongjai, Jintana (2015) กล่าวว่าธุรกิจหอพักจำเป็นต้องมีการเน้นคุณภาพการให้บริการที่หลากหลาย ความสะดวกสบาย และความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ในหอพัก

นอกจากนี้การจัดการด้านการตลาดก็มีบทบาทสำคัญเป็นอันดับที่สองรองมาจากการปฏิบัติการนั้นหมายความว่าผู้ประกอบการธุรกิจหอพักจำเป็นต้องทำการส่งเสริมการตลาดควบคู่ไปกับการมุ่งเน้นในการสร้างความแตกต่างด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ในหอพักเนื่องจากหอพักในบริเวณใกล้เคียงมหาวิทยาลัยมีจำนวนมากขึ้นทำให้ธุรกิจหอพักมีการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Theetanapat, Sunisa & Pasunon, Prosopchai (2015) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่าหอพักเอกชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่าการส่งเสริมการตลาดของหอพักเป็นปัจจัยสำคัญในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ นั้นหมายความว่าผู้ประกอบการธุรกิจหอพักควรมีการทำกิจกรรมการตลาดเพื่อเสริมกับการสร้างการรับรู้ด้านลักษณะของหอพัก

มาตรฐานของหอพัก เนื่องจากองค์ประกอบด้านกายภาพของหอพักส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายๆ และสอดคล้องกับ Apirakkan, Warunya., Thongbai, Kingporn., & Isibhaikun, Ranee (2013) ได้นำเสนอการใช้กลยุทธ์การตลาดด้านการส่งเสริมการขายในการจัดการธุรกิจหอพัก นอกจากนี้งานวิจัยของ Chuanchom, Jirat & Popichit, Nongluck (2014) และ Wangbenmad, Chutima & BinduLeam, Thanatcha (2014) ได้นำเสนอเพิ่มเติมว่าระบบการตลาดและกิจกรรมทางการตลาดมีบทความสำคัญต่อการสร้างความสำเร็จให้กับธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทไหน เช่น ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธุรกิจนำเข้าหรือธุรกิจ

สรุปผล

สรุปผลการวิจัยการจัดการห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพักพบว่า เจ้าของธุรกิจหอพักในเขตเทศบาลตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วงส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าในระดับมากโดยมีการจัดการด้านการปฏิบัติการมากที่สุด รองลงมาคือด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ ส่วนด้านที่มีการจัดการน้อยที่สุดคือ ด้านการตลาด นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีความสำเร็จในการดำเนินกิจการหอพักมากกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการห่วงโซ่คุณค่าและความสำเร็จของธุรกิจพบว่า ธุรกิจหอพักจะประสบความสำเร็จได้นั้นผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับการจัดการห่วงโซ่คุณค่าโดยเฉพาะด้านการนำเข้าวัสดุ อุปกรณ์ ในหอพักและการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการตลาดที่จะช่วยให้ธุรกิจสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการธุรกิจหอพักจะประสบความสำเร็จได้นั้นผู้ประกอบการควรนำการจัดการห่วงโซ่คุณค่าไปใช้ในการวางแผนดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านการตลาดซึ่งจากผลวิจัยจะเห็นว่าปัจจัยด้านการตลาดส่งผลต่อความสำเร็จในธุรกิจหอพักเป็นอันดับสองรองจากปัจจัยด้านการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์

อย่างไรก็ตามผลจากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการตลาดยังมีค่าต่ำสุด ดังนั้นผู้ประกอบการควรศึกษาและวางแผนการส่งเสริมการตลาดให้กับธุรกิจของตนเองให้มากขึ้น

2. องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสามารถขยายกรอบการอ้างอิงไปยังแนวคิดการจัดการห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันโดยเฉพาะการนำแนวคิดการสร้างแตกต่างจากการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์การบริหารจัดการธุรกิจ

3. องค์ความรู้ที่ได้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการธุรกิจอื่นๆ ที่ต้องการนำแนวคิดการจัดการห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหอพัก เช่น ระบบการบริหารจัดการลูกค้าสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และรักษาลูกค้าไว้กับธุรกิจ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านผู้บริโภคหรือผู้พักอาศัยเพื่อจะได้ข้อมูลความต้องการของลูกค้าที่ชัดเจน

3. ควรศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จเฉพาะด้านเช่น ด้านผู้บริหารหรือประสบการณ์ของผู้ประกอบการ เนื่องจากธุรกิจหอพักเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการบริหารจัดการจะขึ้นอยู่กับเจ้าของธุรกิจเป็นส่วนใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- Apirakkan, Warunya., Thongbai, Kingporn., & Isichaikul, Ranee. (2013). The Management of Dormitory Businesses in Ratchaburi Province. RMUTT Global Business and Economics Review. *Journal Rajamangala University of Technology Tvangabun.*, 8(2).
- Chaiputanaphant, Pataraporn & Isichaikul, Ranee. (2011). Key success factors for small boutique hotels in Bangkok. *Journal of Modern Management*, 9(2).
- Chuanchom, Jirat, & Popichit, Nongluck. (2014). Key factors for success in business management of Tourism Business A case study of Tourism business in Bangkok area. *SDU. Res.J*,10(3).

- Dongjai, Jintana. (2015). Service Quality of Private Dormitories in Koh Kaew and Thamuang Sub-District Municipal Area. Salaphum District. Roi-Et Province. *Journal of Roi-Et Rajabhat University*, 9(1).
- EksirichaiKul, Natthapadh. (2013). *The Value chain management model of catering business for Nakhon Pathom Province related to creative economy concept*, Graduate school. Silpakorn University.
- K Connect. (2010). *Cover Story : Value chain solution*, 6 (23).
- Khokaew Sub-district municipal. (2016). *Number of dormitories in khokaew. sub-district municipal Selaphum district, Roi-et Provice*.
- Krejcie, Robert. V., & Morgan, Darlye. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. Education and psychological measurement, 30, 607-610.
- Krejohnnan, Nattaphan. (2009). *Strategic Management*. Bangkok. Se-Education.
- Nucheium, Jutamach & LublertLob, Thitapa. (2011). *Business plan of 3CCs' Dormitories*. Programin General Business management. Silpakhon Universtiy.
- Thamuang Sub-district municipal. (2016). *Number of dormitories in thamuang sub-district municipal Selaphum district, Roi-et Provice*.
- Theepapal, Phiboon. (2008). *Strategic Management*. Bangkok. A-morn printing.
- Theetanapat, Sunisa & Pasunon, Prosopchai. (2015). The factors affecting the decision to rent private dormitory of Silpakorn University Sanamchandra Palace Campus's Students, Veridian. *E-Journal, Slipakorn Universtiy, Version Thailand, Humanities, Social Sciences and Arts*, 8(2).
- Wangbenmad, Chutima & BinduLeam, Thanatcha. (2014). The key success factors for small and medium enterprises in Muang Hadyai. *Songkha Province. Journal of Management Sciences*, 1(1).